

סימן ה

קורות המעמידים את הסכך, ויש בהם "בית קיבול"

הנ"ל

בספר אורחות רבינו (מ"ג ע"ד) מובא ששאלו את מרן החזו"א, על קורות עץ של הסוכה העשויים באופן שקורה אחת נכנסת בנקב שבשני, והנקב הוא "בית קיבול", ושאלוהו האם קורות אלו מקבלים טומאה (מחמת הבית קיבול שבהם) ופסולים להעמדת הסכך, או לאו.

והשיב החזו"א שקורות אלו אינם מקבלים טומאה, אע"פ שיש בהם "בית קיבול", מתרי טעמי: (א) הו"ל כלי עץ העשוי לנחת, (ב) ועוד דנעשה לשמש עם הקרקע. וכן הוא בספר 'הסוכה' (מילואים לפרק ט' סוף אות ס"ז) בשם מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א שכן הורה החזו"א למעשה.

1234567

וקודם שנרחיב בביאור דברי החזו"א, יש להדגיש דנידון זה נוגע באופנים הבאים: (א) כשיש בקורות "נקב" (שאינו מפולש מצד לצד) והנקב הוא "בית קיבול", וזהו האופן הנ"ל ששאלו את החזו"א.

(ב) כשיש בקורות "חריץ" הפתוח משני צידיו, שהובא לעיל (סימן ד') דהפרי מגדים (תרכ"ט ס"ק ט') מסופק אולי חריץ דומה לבית קיבול ופסול לסיכוך, והובאו דבריו בשער הציון (אות מ"ד). (1)

(ג) וכמו"כ יש תולים בסוכה קישוטים או בד לבן ע"י "נעצים", ותוחבים את הנעצים לתוך קורות העץ המחזיקים את הסכך, ונקב זה שמקבל את הנעץ (אינו נחשב "בית קיבול" וכמו שנתבאר לעיל (סימן ד')) בשם הפוסקים דנקב שהמסמר נעוץ בתוכו לא נחשב "בית קיבול", ואפי' לא "בית קיבול העשוי למלאות", אך) אם בכל שנה תוחבים את הנעצים לתוך אותם חורים הקיימים משנים קודמות, הרי חורים אלו נחשבים "בית קיבול", וכמו"כ יש תולים את הכד לבן ע"י 'ברגים' (או ע"ג מתלה המחובר ע"י 'הברגה'), והרגילות היא להבריג את הברגים לאותם חורים הקיימים משנים קודמות, וככה"ג נחשבים החורים "בית קיבול".

ועתה נבאר את ב' הטעמים שהשיב החזו"א מדוע קורות הסוכה אינם מקבלים טומאה אפי' כשיש בהם "בית קיבול":

(א) כלי עץ העשוי לנחת:

בגמ' חגיגה (כו:): "...וכל כלי עץ העשוי לנחת לא מטמא, מאי טעמא דומיא דשק בעינן, מה שק מיטלטל מלא וריקן, אף כל מיטלטל מלא וריקן", פי': לענין טומאה הקישה התורה כלי עץ ל"שק" (ויקרא י"א ל"ג), ללמדנו מה שק מיטלטל כשהוא מלא ומיטלטל כשהוא ריקן, אף "כלי עץ" מקבל טומאה דוקא אם מיטלטל מלא וריקן, אבל אם אינו מיטלטל כשהוא מלא (מפני כובדו או מכל סיבה אחרת) אינו מקבל טומאה, וזהו שהשיב החזו"א דהכי נמי קורות של הסוכה אע"פ שיש בהם "בית קיבול", אינם עשויים ליטלטל "מלא", דודאי אינם עומדים ליטלטל כשהסוכה בנויה והבית קיבול שלהם "מלא", אלא הם וק עשויים ליטלטל "ריקן" כשהסוכה מפורקת, הלכך אינם מקבלים טומאה.

ואע"פ ש"אפשר" לטלטל את הקורות "מלא", ע"י שיתן מעט דברים קטנים בתוך הבית קיבול, מ"מ נחשב שאינם עשויים ליטלטל "מלא", כיון שהקורות לא "עומדים" לכך ליתן בהם מעט דברים קטנים באותו בית קיבול ולטלטלם, וכמו שנתבאר לעיל (סימן ד') בשם הפוסקים דאינו תלוי אם "אפשר" ליתן בתוכו דברים, אלא תלוי אם "עומד" לכך.

אלא שלכאור' דברי החזו"א הללו תלויים במחלוקת הרמב"ם והראב"ד, ודוקא להרמב"ם קורות הסוכה נחשבים "כלי עץ העשוי לנחת" שאינו מקבל טומאה, ולא להראב"ד:

דהנה כתב הרמב"ם (פ"ג מכלים ה"א) דכל כלי עץ העשוי לנחת אינו מקבל טומאה אפי' אם הוא כלי קטן שאינו מקבל בתוכו אלא דבר מועט, מ"מ כיון שכשהוא "מלא" אינו עומד ליטלטל הרי הוא נחשב כלי עץ העשוי לנחת, והראב"ד בהשגות שם חולק וסובר דבגמ' חגיגה אמרו כן דוקא על השולחן של בית המקדש כיון שיש "איסור" לטלטלו (דכתיב ביה "תמיד"), לכן הוא נחשב "כלי עץ העשוי לנחת" אפי' שהוא קטן, אבל שאר כלי עץ שאין "איסור" לטלטלם אינם נחשבים "כלי עץ העשוי לנחת" אם הם קטנים, ודוקא אם הם גדולים ש"באים במדה" (שמקבלים מ' סאה בלח שהם כוריים ביבש) אינם מקבלים טומאה, וא"כ קורות הסוכה שיש בהם בית קיבול קטן, ואינם עשויים ליטלטל "מלא", להרמב"ם הם נחשבים "כלי עץ העשוי לנחת", אבל להראב"ד אינם נחשבים "כלי עץ העשוי לנחת" כיון שאין "איסור" לטלטל הסוכה. (2)

אמנם לפי מה שכתבו הגידולי טהרה (סימן ז) והחזו"א (כל"ס כ' י"ז) דאף להראב"ד אם חיבר את הכלי לכותל במסמר הרי זה נחשב כלי עץ העשוי לנחת ואינו מקבל טומאה אע"פ שהוא קטן, וכמבואר בדברי הראב"ד עצמו בהשגותיו במקו"א (פכ"ה מטומאת מת ה"ז), א"כ אפשר דהכי נמי גבי סוכה, אם הסוכה "מחוברת" לכותל או לקרקע, גם להראב"ד נחשבים הקורות "כלי עץ העשוי לנחת", וצ"ע.

(ב) נעשה לשמש עם הקרקע:

במשנה כלים (פי"א מ"ז) אמרו ד"כלי מתכות" שנעשו לשמש עם הקרקע, וכגון מנעול וציר של הדלת וכדו', אינם מקבלים טומאה, דכל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע, וכתב הרמב"ם (פ"ט מכל"ס ה"א) דאפי' קודם שיחבר אותם לקרקע ג"כ אינם נטמאים, כיון דנעשו כדי לשמש עם הקרקע, ועוד כתב הרמב"ם דה"ה כלי מתכות שנעשו לשמש עם העץ (פי"ז: עם פשוטי כלי עץ) ג"כ אינם מקבלים טומאה.

וכן הוא בהלכות מקואות להרא"ש (הנזקס נסוף מסכת נדה, כלל י"ז) דכלי מתכות שנעשו לשמש את הקרקע או את פשוטי כלי עץ הרי הם טהורים.

וא"כ זוהי כוונת החזו"א, דקורות המחזיקות את הסכך, אע"פ שיש בהם "בית קיבול" אינם מקבלים טומאה כיון דנעשו לשמש עם הקרקע, כלומר כיון שקורות אלו עומדים ע"ג קרקע ומחזיקים את הסכך שזהו מעשה "בנין", הלכך אינם מקבלים טומאה.

מנחת חינוך

אלא שיש לעורר בזה, דהרי הקורות האלו אינם "מחוברים" לקרקע, אלא הם רק עומדים ומונחים ע"ג קרקע, והאם גם בכה"ג חשיב "עשוי לשמש עם הקרקע". והנה בשו"ת הרא"ש (כלל ל"א, חמנע אות ז) שאלוהו על צינורות מתכת המוליכים מים למקוה, האם הצינורות מקבלים טומאה, והשיב הרא"ש דכיון דהצינורות נעשו להיות "מונחים" על גבי הקרקע הרי נעשו לשמש עם הקרקע ואינם מקבלים טומאה, ואח"כ כתב הרא"ש וז"ל "...ובשביל שכתבת שהגדולים החמירו לפסול מקוה שהמים באים לתוכו ע"י סילונות של מתכת, אפשר אם הסילונות מונחות ע"ג קרקע ולא נתחברו בבנין עם הקרקע אינם בטלים אגב קרקע ומקבלין טומאה, אבל אם נתחברו בבנין עם הקרקע או שטמונים כולם בתוך הקרקע נתבטלו עם הקרקע וטהורין" עכ"ל, כלומר מתחילה כתב הרא"ש דאפי' דבר ה"מונח" ע"ג קרקע נחשב שנעשה לשמש עם הקרקע ואינו מקבל טומאה, ואח"כ כותב הרא"ש דכיון שאותם גדולים פסלו מקוה שהמים נמשכין לו דרך צינור מתכת, אפשר דאם הצינור

רק "מונח" על גבי קרקע לא נחשב שנעשה לשמש עם הקרקע, ודוקא כשהצינור "מחובר" לקרקע או שהוא "טמון" בקרקע נחשב שעשוי לשמש עם הקרקע, ^{ההפסדה} ובטור וש"ע (יור"ד סי' ר"א סעי' מ"ח) נפסק דצינור מתכת המוליך מים למקוה צריך להיות "מחובר" לקרקע, ומבאר הבית יוסף דהמקור לזה הוא מתשובת הרא"ש הנ"ל, כלומר דהטור וש"ע הבינו דכוונת הרא"ש לחזור בו מדבריו, מחמת דבריהם של אותם גדולים, וסובר הרא"ש דלמעשה צריך הצינור להיות "מחובר" לקרקע או טמון בקרקע כדי שיהא נחשב שנעשה לשמש עם הקרקע, ועוד הוכיח שם הבית יוסף דה"ה אם הצינור מחובר לדבר המחובר לקרקע, ג"כ נחשב שמחובר לקרקע.

וא"כ בנידון דידן שקורות הסוכה רק "מונחים" ע"ג קרקע ואינם "מחוברים" לקרקע, לכאור' לפי מסקנת הרא"ש (וכן פסקו הטור וש"ע) אינם נחשבים שנעשו לשמש עם הקרקע, וא"כ אטו החזו"א נקט כמו שסבר הרא"ש מתחילה ודלא כהלכתא (וע"ע חזו"א מקואות ליקוטים סי' ז' ס"ק ט' ד"ה יו"ד).

ובאמת בספר אורחות רבינו שם, לאחר שהביא את תשובת החזו"א שהתיר קורות אלו (שיש בהם בית קיבול) מטעם שעשוי לנחת, ושעשוי לשמש עם הקרקע, הוסיף וז"ל: "בשנת תשכ"ג דיבר אתי מו"ר (הקהלות יעקב) בנידון זה, ולא הזכיר את מרן החזו"א (כנראה לא ידע מהנ"ל) ואמר לי דזה ודאי כשהסוכה מחוברת לקרקע לא מקרי כלי ראוי לקבל, ואם אינה מחוברת לקרקע גם כן נוטה דעת מו"ר (הקהלות יעקב) שאינה מקבלת טומאה משום דלא נעשה לטלטל ממקום למקום, מ"מ החמיר שיקשרו את הסוכה לעמוד המחובר לקרקע" עכ"ל, כלומר הקהלות יעקב הצריך למעשה לקשור את הסוכה לדבר המחובר לקרקע, וה"ט כיון שכך נפסק להלכה דדוקא דבר ה"מחובר" לקרקע נחשב שנעשה לשמש עם הקרקע, ומיהו גם כשהסוכה אינה מחוברת לקרקע התיר הקהלות יעקב להעמיד את הסכך ע"י קורות שיש בהם בית קיבול, מהטעם הראשון שאמר החזו"א שאינו עשוי ליטלטל מלא וריקן.

וביישוב דעת החזו"א שמעתי לבאר, עפ"י מה שכתב בחי' הג"ר אריה לייב מאלין זצ"ל (מ"צ ריש סי' ע"ג) דמה שהצריך הרא"ש (בשם אותם גדולים) "לחבר" את הצינור לקרקע, היינו דוקא בצינור וכדו' שאפשר להשתמש בו גם בתלוש, ובזה צריך לחברו לקרקע כדי שיהא נחשב שנעשה לשמש עם הקרקע, אבל דבר ששימושו רק עם המחובר ואין לו שום שימוש בתלוש, אין צריך לחברו לקרקע ואפי' כשהוא רק "מונח" ע"ג קרקע ג"כ נחשב שנעשה לשמש עם הקרקע, עכ"ד, א"כ אפשר דאף החזו"א נקט סברא זו, ולכן החשיב את הסוכה כ"נעשה לשמש עם הקרקע" אע"פ

שאינה "מחוברת" לקרקע, כיון דקורות הסוכה אין להם שום שימוש ב"תלוש", רק ע"ג קרקע, ויש סמך לסברא זו בדעת החזו"א, ממה שכתב החזו"א שם (מקלות לוקטים סי' ז' ס"ק ט' ד"ה י"ד) בענין "נגר" עיי"ש, (והקהלות יעקב שכן הצריך לקשור הסוכה למחובר, לא ס"ל סברא זו).

ועוד יש לעורר, דאפי' אם הקורות (המעמידים את הסכך) יהיו "מחוברים" לקרקע, אכתי מדוע הם נחשבים ש"נעשו לשמש עם הקרקע", הרי הסוכה אינה דבר קבוע אלא רק עומדת לזמן מסויים ואח"כ מפרקים הסוכה, ובמשנה כלים (פי"ד מ"ג) קתני "ידות אוהלים ויתדות המשוחות טמאות" (פי': ידות אוהלים' הם יתדות ברזל שנועצים בקרקע להחזיק את האוהל, ויתדות המשוחות' הם יתדות ברזל שמודדי הקרקעות נועצים בקרקע לצורך המדידה) ומבארים שם מפרשי המשנה מדוע היתדות מקבלים טומאה: דאע"פ שנועצים אותם בקרקע מ"מ אינם נחשבים עשויים לשמש עם הקרקע, כיון שאינם קבועים שם, שבכל זמן מפרקים את האוהל וכונים אותו במקום אחר, וכן מודדי הקרקעות לאחר מדידתם מוציאים את היתדות מהקרקע ונועצים אותם במקום אחר, כך מבאר התפארת ישראל שם, וכן ביארו בספר דעת יוסף ובספר סדרי טהרות שזוהי כוונת הר"ש והברטנורא (3), וכן ביאר הגר"א בחיבורו זר זהב על התוספתא (כלים ז"מ פ"ג ס"ג) שזוהו הטעם שהיתדות לא נחשבים עשויים לשמש עם הקרקע, וא"כ הכי נמי יש להעיר בנידון דידן, מדוע קורות הסוכה נחשבים ש"נעשו לשמש עם הקרקע", הרי אינם קבועים בקרקע תמיד, אלא רק למשך שבוע אחד בונים את הסוכה ואח"כ מפרקים והו"ל דבר המיטלטל, ואפי' אם בונים את הסוכה בכל שנה בדיוק באותו מקום, מ"מ עצם זה שבונים ומפרקים בכל שנה, כבר אינו דבר "קבוע", (והערה זו היא גם על דברי הקהלות יעקב שהחשיבו כ"נעשה לשמש עם הקרקע" ע"י קשירתו לקרקע, והרי עדיין אינו "קבוע" בקרקע).

והצעתי שאלה זו לפני מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, והשיב לי (במכתב) וז"ל: כנראה שטעם התפארת ישראל אינו מוסכם, ועיין חזו"א כלים סי' ט"ו סק"א, עכ"ל.

ויעויי"ש בחזו"א (כלים ט"ז א') שהביא את גירסת הגר"א בתוספתא שגורס כך: "יתדות אוהלין ויתדות המשוחות טמאות, מפני שמותח בה את אוהלין ואת השלשלת", וכתב ע"ז החזו"א שגירסא זו אינה מובנת שזוהו הטעם שהיתדות טמאות מפני שמותח בהם את האוהלין, ולכן גורס החזו"א אחרת, אבל לא ביאר החזו"א טעם מדוע היתדות טמאות.

ואולי סובר החזו"א דיתידות אוהלים ויתידות המשוחות אינם מיוחדים למלאכתם בלבד אלא משתמשים בהם גם לדברים אחרים (תלושים), ולכן הם מקבלין טומאה, דאע"פ שבשעת השימוש במחובר נועצים אותם בקרקע, מ"מ אינם נחשבים שנעשו לשמש עם הקרקע, כיון שמשתמשים בהם גם בתלוש, וכמו שכתב שם החזו"א בתחילת דבריו לגבי "שלשלת שיש בה מנעול", שאפי' אם נועל בה את הבית, מ"מ אינו נחשב שנעשה לשמש עם הקרקע, כיון שעשוי לשימוש גם בתלוש, אבל קורות סוכה שאין להם שום שימוש בתלוש, אזי אפי' כשהם בקרקע בדרך "עראי" ולא בקביעות, נחשבים שנעשו לשמש עם הקרקע (וכעין סברת הגרא"ל מאלין הנ"ל).

1234567

אוצר החכמה

נמצא א"כ:

ב' טעמים נאמרו בשם החזו"א והקהלות יעקב, מדוע קורות המעמידים את הסכך ויש בהם "בית קיבול", אינן מקבלים טומאה: א) כיון דאינם עשויים ליטלטל מלא, (ב) ועוד דנעשו לשמש עם הקרקע (והקהלות יעקב הצריך לקשור הקורות למחובר כדי שיהא נחשב שנעשו לשמש עם הקרקע).

ונתבאר דהטעם הראשון הוא כדעת הרמב"ם (שפסק דכלי עץ העשוי לנחת אינו מקבל טומאה אפי' כשהוא קטן) ודלא כהראב"ד, ואולי כשהסוכה מחוברת לכותל או לקרקע ניחא אף להראב"ד.

ועל הטעם השני הערנו תרתי: א) מהא דנפסק בטושו"ע דדוקא דבר ה"מחובר" לקרקע נחשב שנעשה לשמש עם הקרקע (-הערה על דברי החזו"א), (ב) מהמשנה כלים דדוקא דבר הנמצא ב"קביעות" בקרקע נחשב שנעשה לשמש עם הקרקע (-הערה על דברי החזו"א והקהלות יעקב).

ונתבאר ביישוב דבריהם: דכיון דהקורות עומדות לשימוש רק עם הקרקע ואין להם שום שימוש בתלוש, לכן: א) אפי' כשהם רק "מונחות" ע"ג קרקע ואינם "מחוברות" לקרקע ג"כ נחשב שנעשו לשמש עם הקרקע, כך נקט החזו"א (וכמש"כ הגרא"ל מאלין), (ב) ולכן אע"פ שאינם נמצאים בקרקע ב"קביעות" רק בדרך "עראי", ג"כ נחשבים שנעשו לשמש עם הקרקע, כך נוקטים החזו"א והקהלות יעקב.

סימן ו

סוכות חדשות הנמכרות בזמנינו

בשם 'סוכת חזון איש'

אוצר החכמה

הוצאת

בזמנינו מצוי למכירה סוכות חדשות המוכנות להרכבה ונקראות "סוכת חזון איש", ובסוכות אלו הדפנות בנויות מעצים, ללא מסמר, וללא "בית קיבול", רק ע"י חורים מפולשים מצד לצד, וחריצים שפתוחים משני צידיהם, ומחוברים החלקים זה לזה ע"י "דבק", ויש לדון בזה מכמה צדדים:

(א) ע"י מה שנתבאר לעיל (סימן ג') בענין העמדת הסכך ע"י "דבק".

(ב) ועוד דאפי' אם יהיו הסוכות הללו בנויות ללא דבק, רק ע"י הכנסת קורה אחת בתוך חור שבחברתה, מ"מ כיון שהדפנות רחבות ד' טפחים, הרי הם פסולים מדרבנן להיות "סכך", כדין נסר רחב ד' טפחים, וא"כ לענין לסמוך עליהם את הסכך, הובא לעיל (סימן ז') שהמשנה ברורה בשם הגר"א מתיר לסמוך הסכך ע"ג דבר הפסול לסיכוך מדרבנן, והפמ"ג מסופק בזה וכתב דיר"ש יזהר שלא להניח הסכך ע"ג נסר הרחב ד' טפחים, וכן בשו"ת אמרי יושר הסכים עם הפמ"ג שלא להעמיד הסכך ע"ג נסר רחב ד' טפחים.

וא"כ לפי הפמ"ג, יר"ש יזהר שלא להניח הסכך ע"ג דפנות אלו מחמת שהם רחבות ד' טפחים.

ועוד דאם נצרף את דברי הפמ"ג (שלא להניח הסכך ע"ג נסר רחב ד' טפחים) עם דברי החזו"א (שכל דבר הפסול להיות "מעמיד" של הסכך, פסול נמי להיות "מעמיד דמעמיד" של הסכך), א"כ יש להזהר שדפנות אלו גם לא יהיו "מעמיד דמעמיד" של הסכך. (1)

(ג) ובענין ה"חריצים" שבדפנות אלו יש לדון ג' נידונים האם הוי "בית קיבול": דהנה דרך עשיית הדפנות היא שבכל קורה עושים חריץ להכניס בו את הדיקט, והחריץ ממשיך עד סוף הקורה משני צידיה, כלומר שהחריץ פתוח משני צידיו כדי שלא יהיה "בית קיבול", והובא לעיל (סימן ד') שהפרי מגדים (תרכ"ט סק"ט) מסופק אולי "חריץ" דמי ל"בית קיבול" ופסול לסיכוך, והובאו דבריו במשנה ברורה

אוצר החכמה
מחברת 3234567

(שעה"ל תרכ"ט אות מ"ד), ומבואר שם דספיקו של הפרי מגדים הוא גם באופן שהחריץ נתמלא מילוי עולמית, דמ"מ הוא מסופק לאסור לפי הסוברים דבית קיבול העשוי למלאות נחשב "בית קיבול".

ולפי"ז יש לדון על חריצים שבדפנות אלו, ג' נידונים:

(א) כיון שבקורות אלו יש "חריץ", א"כ אע"פ שהחריץ מלא בדיקט מילוי עולמית, הרי מסופק הפמ"ג אולי הם פסולים לסיכוך ולהעמדת הסכך להסוברים דבית קיבול העשוי למלאות שמיה בית קיבול.

(ב) ועוד יש בדפנות אלו "חריץ" בראשי הדפנות כדי לקבל את הקורה העליונה בשעת בניית הסוכה, וחריץ זה אינו מלא מילוי עולמית (אלא נותנים בו קורה לפני החג, ומוציאים הקורה מהחריץ לאחר חג סוכות) א"כ קיים בזה ספיקו של הפמ"ג אף להסוברים דבית קיבול העשוי למלאות לאו שמיה קיבול, דהכא אינו עשוי למלאות מילוי עולמית.

(ג) ועוד דהרי כשמחברים את הקורות עם הדיקט כדי ליצור מהם "דופן", א"כ בכל קורה נעשה "בית קיבול" גמור שסגור מד' צדדיו (כלומר והוי "בית קיבול" לא רק לפי ספיקו של הפמ"ג שנסתפק ב"חריץ"), דכשמחברים את הקורות זו עם זו, הרי כל קורה סוגרת את החריץ של הקורה הסמוכה לה ונוצר "בית קיבול" (והדיקט נמצא בתוך ה"בית קיבול", וממלא את כל הבית קיבול), ולכאור' זהו "בית קיבול העשוי למלאות" ותלוי במחלוקת הראשונים האם נחשב "בית קיבול".

והתשובה על ג' אופנים אלו: דכבר נתבאר לעיל (סימן ה') בשם החזו"א והקהלות יעקב, דקורות של הסוכה אפי' כשיש בהם "בית קיבול" ממש, אינם מקבלים טומאה כיון דאינן עשויים ליטלטל מלא, ועוד שהם נעשו לשמש עם הקרקע עיי"ש, א"כ ה"ה לענין ג' אופנים אלו שנעשה "בית קיבול" בקורות ובדפנות ע"י ה"חריצים", אין חשש (2) (3).

ועל אופן ג' י"ל עוד: דלכו"ע לא חשיב "בית קיבול", ואפי' לא "בית קיבול העשוי למלאות", כיון שלא היה כאן מתחילה "בית קיבול" (שנעשה להתמלאות) ואח"כ הוא נתמלא, אלא מיד ברגע שנעשה "בית קיבול" (-ע"י חיבור הקורות זו לזו) מיד באותו רגע כבר הוא "מלא" בדיקט וזה אינו נחשב "בית קיבול" כלל, ואינו מקבל טומאה כלל, וכמו שנתבאר לעיל (סימן ד') בשם הפוסקים לענין נקב שהמסמר נעוץ בתוכו, דלא חשיב "בית קיבול" מהאי טעמא דמיד כשנעשה ה"נקב" כבר הוא מלא.

(ד) עוד יש לבאר בענין דפנות הללו, דהנה "פשוטי כלי עץ" אע"פ שאינם מקבלים טומאה מדאורייתא, מ"מ אם הם רחבים קצת וראוי להניח עליהם דברים, גזרו בהם רבנן שיהיו מקבלים טומאה (תוס' עירובין לא. ד"ה נפשוטי, ותוס' סוכה ה. ד"ה מסגרתו, וכן נפסק ברמב"ם פ"א מכלים ה"י).

ובדפנות הללו אין חשש זה, כלומר דפנות הללו אע"פ שהם רחבים וראוי להניח עליהם דברים (כשהם שוככים), אינם מקבלים טומאה מדרבנן, מהטעמים הנ"ל בשם החזו"א והקהלות יעקב: כיון שאינם עומדים ליטלטל מלא ועוד שנעשו לשמש עם הקרקע, והמשנה ברורה (תרכ"ט ס"ק מ"ח) ביאר הטעם וז"ל: "ואע"פ שראויין לישיבה, וגם ראויים להשתמש עליהן דהיינו להניח איזה דבר על גבן, אעפ"כ אינן מקבלין טומאה, כיון שלא ייחדן לישיבה ולא לשום תשמיש, אלא עומדין לבנין או לסחורה" עכ"ל, כלומר המשנה ברורה מיירי בדפנות חדשות שעדיין לא נתייחדו ל"סוכה", לכן לא כותב המשנה ברורה את הטעם הנ"ל ש"נעשו לשמש עם הקרקע" דהרי עדיין לא נתייחדו לשמש עם הקרקע, אלא כותב המשנה ברורה דהטעם שאינם מקבלים טומאה, משום שעומדים לבנין או לסחורה, וכוונתו דכשעומדין לסחורה תלוי מה יעשה בהם הלוקח וכל זמן שהוא ביד המוכר עדיין לא נתייחד להיות "כלי" ואינו מקבל טומאה, דהגזירה של רבנן שיקבל טומאה אם הוא רחב קצת, היינו דוקא ב"פשוטי כלי עץ", שיש להם שם "כלי", אבל דפנות אלו שאין להם שם "כלי" שהרי לא ייחדן להשתמש עליהן, אינם בכלל גזירת חז"ל לקבל טומאה.